

Topeliuksen satuja:

II.

Kirjon-Kello.

Suloinen kertoelma lapsille.

Suomennos.

[C.A. Grönelberg]

Pori,

D. Palander'in kirjapaino, 1870.

Oma kustantama.

Näytetty: Carl Joh. Palmroth.

e soivat, ne soivat, ne ihanat suuret heliä ääniset kellot soivat kuolleita lepohon ja eläviä rukoilemaan Jumalaa kaikkivaltiasta, jonka henki liikkuupi temppelien pyhyydessä ja kaiten maailman awaruudessa. Ne soivat, ne soivat rukoukseen ja rauhaan, kehoituksiin ja herätyksiin; kuule, kuinka korkiasti niiden soitanto kaikkuupi kirkkaan kesätaiwaan poikki ja halki, lawialta ympärinsä yli wesiin ja maiden! Kuunnellesasi niitä, soiwatko sitte murheessa eli ilossa, niin kiitä Jumalaa sydämesi sywydestä, koska hän siten alati kolkuttaa sydämesi owella ja sanoo sinulle: hoi on, tule luokseni: Sillä mitästä muuta sanoisi kellojen sointi päivä päiväältä kuin juuri ne sanat: tule Jumalan luokse, tule, tule waiwainen kadonnut lapsi, lähene Jumalaasi! Niiden äänet tulewat korwiisi ylhäältäkäsin ilman korkioiden awaruuksien kautta, kuten walo, lämpö ja kaikki hywyys ja kaikki sulous tulee ylhäältä Jumalan luota taiwaassa. Siksi kuuntele kelloja ja muista mitä ne lausuwat sinulle, niin on niiden sointi alas-

kutsuwa sinauksen ylitse, jostapa siis soit-
tawat sinulle elämän eli kuoleman.

Olipa kerran eräs wanha kirkko, tiedän
kyllä kussa, waan sen saatte arwata. Tä-
mä oli nyky-ajan kirkkojen vähempi ja ki-
westä rakettu, wieläpä niin suurista kiwis-
tä, ett'ei yksikään ihminen saattanut ymmär-
tää, kuinka kukaan olisi siinä wäkewä ollut,
näin raskaita paasia muurille nostamaan.
Niwan jyrkkä oli kattoinsa, jonka halkeimiin
hakkiset walmistiwat pesiensä, ja akkunansa
pienet ja matalat, joissa löytyi maalattua
lasia ruutuina siitä ajasta asti, jolloinka
Suomi vielä tunnusti itsensä paawilaiseen
uskon-oppiin. Kirkon sisällä löytyi tauluja,
niin hiwunneita, ettei kukaan enää wäreja
eroittanut, ja neitsy Maaria ja piltti Jesus
ja kaksitoista apostolia puusta leikattuina;
ja muutamat niistä oliwat olleet kullatuita,
mutta nyt nähtiin enää tuskin muuta, kuin
hämähäkin verkkoja ympäri pyhien kaswo-
ja ja wahan kultausta apostolien parrassa.
Pyhyyttä maailmassa älköön kuwissa puus-
ta ja kiwestä palweltako, waan henkessä ja
totuudessa.

Woidaanya ymmärtää kirkon siis aiwan
wanhan olewan. Kukaan ei tietänyt koska
tämä rakettu olikaan; yksi suku muutti toi-
sensa jälkeen lepämään kuoleman unta kir-

kon laattian alle tahti hautoihin kirkonmä-
 elle ympärinsä, ja yksi suku ei ollut tois-
 tansa älykkäämpi. Kysyttiinkö jostaki kuinka
 vanha kirkkonsa olisi, niin saatiin vasti-
 neeksi: eihän lieneekään paljon maailman
 luomista nuorempi, sillä jättiläisethän sen
 olivat rakentaneet. Kunnis vastaus: jopa
 siitä kukaan wiisastui.

Mutta jättiläisistä on puhuttu Autio-
 kuninkaan sadussa, ja saattaapa tapahtua,
 että joku toinen erä saamme niistä enem-
 piki kuulla.

Puhukaamme nyt wain kelloista.

Kirkolla oli toorni, joka oli niin korkia,
 että koska kaputtiin huipulla, nähtiin siitä
 warpailillansa seisoen seitsemän muuta kir-
 kontoorni-huippua ympäri-pitäjistä. Kello-
 kastari oli siinä lähellä, mutta paljoa ma-
 talempi, sillä harwoinpa saawat kaksi suur-
 ta maailmassa tilan toisensa äärellä. Tä-
 mä oli punaiseksi siwuttu puinen rakennus
 ja oli kerran telineillä siirretty toiseen paik-
 kaan, joka pidettiin suurena ihmeenä ja
 kesti puheen-aineena pitkiä aikakausia. Sii-
 nä löytyi kaksi kelloa, isokello ja wähekello.
 Isokello oli, kuten kirkkoki, niin vanha, ett'
 ei kukaan tiennyt koska ensikerran alkoi soi-
 maan; sen laidassa löytyi wain muuan
 wärsy raamatusta ja walajan nimi, joka

on oikein ja laadullista, sillä tekiän kuoltua elää hänen muistonsa jälellä siinä hyvässä, minkä laatinut on. Isonkellon kohtalot olivat warsin kummalliset. Ison-wihan*) aikana oli tämä upotettu järwehen, wihollisen käfistä säästettäväksi, ja ne, jotka tämän upottivat, kuolivat ennenkuin rauha tulikaan maassamme, niin ettei kukaan enää tiennyt minne upotettu olikaan. Seurakunnan kansa oli aiwan köyhää, eiwätkä jaksaneet kustantaa uusia kelloja; sitä etsittiin siis, etsittiin ympäri koko järwen, waan kukaan ei kadonnutta löytänyt. Yhdellä ainoalle koko pitäjässä oli tieto kellosta; se oli eräs wäihäinen tyttö, kirkonwartian tytär, wäihä Eiiisa, ja hän oli wain kuuden vuoden ikäinen. Hänen isänsä asui järwen reunalla, ja koska Eiiisa wälistä kesällä astui isänsä wenheesen ja souti ulos lahdelta sunnuntai aamuina, kuuli hän kellon soiwan järwen sywyhdesssä. Tämän kertoi hän kotiin jouduttuansa, mutta pitäjän älykkäät naurahtiwat semmoiselle lorulle. Niin tapahui warhain muutamana mittumaari-aamuna, koska aurinko korottui synkän mänty-metsikön tauss-

*) Satakuusikymmentä vuotta takaperin, jolloinka myös lauhjat rutto- ja nälkä-wuodet waihoasi rakasta isänmaataamme, walloitti Wenäjän keisari Suuri Pietari Suomen maan ja piti sen seitsemän vuotta wallassansa, joka aika "Isoksi wihaksi" kutsutaan. Suom. muist.

taalta järween toisella äärellä, että Eeisa wenheesfänsä kuuli kellon soiwan selkiämmin kuin milloinkaan ennen. Ja kirkonwarta, hänen isänsä, souti järwelle miehistön kerralla ja löysi kellon ja korotti sen suurella riemulla kellokastariin, joka silloin oli uudesta rakettu. Sittemmin on isokello soinnut kaikkein kirkkaimmalla äänellä, mutta kirkkaimmin ja suloisimmin soi se jonkun hywän ihmisen kuollessa, sillä kelloilla on myöskin sydän, ehkäpä malmistaki, ne riemuitsewat Jumalan enkelien kerralla, koska taasen yksi sielu on taiwaasen astunut.

Wähällä kellolla oli niinkään historia, ehkä vähemmin kummallinenki. Koska sota oli tau'onnut ja kansa taas kokoontui wanhaan kirkkoonsa, ei yksikään kello enää heitä kehoittanut hartauteen ja rukoukseen, sillä silloin lepäsi isokello unohtuneena järwessä. Mistäpä saataisi siis rahaa uuden kellon ostoksi, koska sodat ja katowuodet maan warat oliwat perättömäksi tehneet? Kaikki miehet seisoiwat neuwottomina ja kynäsiwät vähintäki satoja kertoja kormansa tawuksia, kuten yleinen tapa on maassa jotaki seikkaa aiwan tarkasti miettiesä. Mutta eukot ja tytöt kekšiwät keinon. Ne istahtiwat kehväämään ja kutomaan; siellä hyrii rukki yöt päiwiksensä, ja yöt sekä päi-

wät lennätti syöstävä kudetta loimeen, ja siten saivat monia satoja kynnäriä walkeista neliwartista ja päättiwät sen jo ainaki kellon ostoksi riittävän. Köyhä kansa! Siwätpä tienneet malmin kallista olewan ja kellowalajan ehkä sitäki kalliimman. Koska siis tarjosivat kudontaansa walajalle Tukholmassa, kauppassi tämä heille siittä puurokelloa, semmoista jolla laiwoissa soitetaan, koska puuro on walmisna ja koki seisoo punertawana kauhä kädessä kojun owella. Mitä nyt siis oli tehtäwänä? Eihän puurokelloa saatettu kellokastariin korottaa. Mutta siihen aikaan hallitsi Tukholmassa eräs kuninkatar Ulrika Eleonora.*) Hän kuuli puhuttawan sekä neliwartisesta että kelloista ja kuninkattareesta oli se aiwan mieluista, että naiset ja neidot Suomessa oliwat niin wirkkuja. Kohta asetti hän howneitonsa kehäämään ja kutomaan, ja paljo mahdollista on, että ylhäisemmät niistä kaiketi nyökyttiwät hienoa nenäänsä pelkästä ylenkatseesta, mutta siihen aikaan käwi moni seikka laatuun, joka nykyjään olisi warsin mahdotointa. Kaiken minkä ne sillen kehäsivät ja kutoiwat, osti kuninkatar, ja rahat lähetet-

*) Ulrika Eleonora hallitsi nais-kuninkaana Ruotsissa, jonka waltaan Suomeimme ki silloin kuului, vuosien 1719 ja 1743 välillä, eli kohta Ssonwihan jälkeen.

tiin suoraan kellonvalajalle. Niin saatiin kello, joka ei paljoa ollut isoa-kelloa vähempi, mutta melkoisen werran pulskeampi, ja tietty on, että koska kello ensi kerran antoi ääntävän malminsa kaikua, silloin itkivät kaikki eukot, silloin laskiwat neidet hienot pehmiät kätensä ristiin, ja kaikki kiittiwät sydämesfänsä hyvää Jumalaa ja lempiää kuninkatarta; mutta minkä itse hääränneet oliwat, eiwät sitä paljossa arwiossa pitäneet.

Tämä oli kellojen historia. Puhukaamme nyt kirkonwartian Eelisasta.

Hänen isänsä oli wanikka-jäseninen wäfewä miehyt, joka oli molemmat sekä wartia että soittaja. Kunaki sunnuntaina awatuansa kirkon owet, salli hän kansaston hoitaa itsensä ja astui pitkillä askeleilla kellokastariin. Hei, soitanto käwi kuten woideltu, koska hän hyppäsi polkimelle ison-kellon päälle. Silloin riensi wäfewä Eelisa hänen jälkeensä niitä jyrkkiä astuimia ylöskäsin, josta rohkeudesta ensimmältä kohtasi loukkauksia, mutta pian kyllä tottui hän tähän ja kapusi kompastelemata, eikä katsonut oikealle eli wafemmalle puolelle. Siellä istui hän aiwan wai'enneena ja katseli kuten tämä raskas waltawa kello alkoi heilumaan, ensin hiljaisemmalla liikunnolla sitten suuremmilla,

ja kuten toi hankala kellon kieli keskellä rupe-
 si käymään ikäskuin loikkari seinäkellossa
 ja pang! putosi kellon laitaan, niin että
 kirkas sointi lewisä kellon laidasta ja kaik-
 kui lawialta ympärinsä. Ja aina korkiam-
 malle ja korkiammalle heilui isokello, siks-
 kuin tämä melkein oli yles-alasin ja arweli
 ja arweli: pysynkö wai putoanko, mutta
 viimeinki korkialla soinnilla heilahti ales ja
 taas yles toiselta puolelta. Hii ja hei,
 oli pa siinä subinaa ilmassa ja rytinä kello-
 kastarissa, jotta woi si luulla seinät luhis-
 tumallansa olewan. Mutta suorastansa har-
 majan kellertävän ison-kellon alla istui wä-
 hä walkotukkainen tyttö wai'eten ja hymy-
 huulin matalalla laudalla kastarissa ja ei
 koskaan silmänräpäystätkään miettinyt, että
 kello saattaisi kuten kallio lanketa päällensä
 ja musertaa hänen hienommiksi muruiksi,
 jotta kukaan ei woi sanoa mikä elämä
 olento siinä istunut oli kunne kello lankeisi.

Ja Piisa piti kelloistansa, kuten rakka-
 himmasta esineestä maailmassa pidetään,
 lkin Jumalaa ja sydämen lemmittyä. Karta
 itseäni, lapseni, lausui hänen isänsä; koska
 näin alati kuuntelet kellojen sointia, tulet
 kentiesi kuuroksi. — Mitästä se tahtoo sa-
 noa, isä? sanoi Piisa. — Sitäpä, tyttöseni,
 wäitti isä, että korwasi ei enempi kuule su-

loutta maailmassa, ei wirsien weisua eikä lintujen laulantoa, ei myöskään ihmisten ääntä; ja niin seisot yksinäsi alituisessa waitiolossa, joka yön synkällä hiljaisuudella ympäröitsesi. — Saattanewatko kuurot kuulla kellojen sointuman? kysyi Piisa. — Eikä wainen, lausui isä! luulenpa ushamman kuuroista kuulewan kellot. — No, mikäs sitten onkaan kairwattawana? sanoi Piisa.

Mutta käwipä kuten isä oli sanonut. Mitä enempi Piisa wanheni, sitä hiljaisemmaksi ja wai'ennemmaksi tuli hänen korwiansa maailma ympärinsä. Musta kuuli hän hyttyisen subinan metsässä kesäiltaisina, joka hänestä tuntui kuten aiwan etäältä olisi kuullut kellojen sointuman. Wähitellen kuuluiwat kaikki äänet maailmassa kellojen soinnon mukaisena: — lintujen wiserrys koiwun oksilla, kosken paubina ja ihmisten iloisa haastelema, koska sunnuntai iltaisina kokoontuivat kirkonmäellä leikkejä lyömään — kaikki soisi Piisan korwissa ääntywänä malmina ja kuitenkaan ei saattanut erota armahista kelloistansa. Wiimeiseltä hawaittiwat jo kyllin kaikki ihmiset, että Piisa oli kuurona, ja moni murehti siitä, sillä lempiämpää ja parahimpaa tyttöä ei löytynyt koko pitäjässä. Mutta eihän sitä kukaan

woinut auttaa ja niin eivät siitä pidem-
mältä mieltineetkään. Koska siis tämä wä-
hä tyttö hiljaan ja lempiästi kulki tawallis-
ta tietänsä kellokastariin, sanoi kaikki kansa,
kuin hänen näkiwät menewän: katso! tuolla
menee kirkonwartian Piisa, joka muuta ei kuu-
le koko maailmassa, kuin kellojen sointuman.

Siihen aikaan oli Piisa kymmen-wuotias
ja leikitsi kuten lapsilla on tapana leikitä;
mutta hänen leikkunsa oliwat noi suuret
kellot kastarin toornissa. Miitä hywäili hän
kuten nukkeita, ne hiwutti hän loistawan
kirkkaksi, ja wähintäkään tomunriikka ei
niissä pitänyt tawattamaan. Hän nimitti
kellot: Isokulta ja Wähäkulta; hän torui
niitä, koska ne rumasti soittiwat ja ylisti
kun ne soittiwat heliästi. Hän puheli niille,
ja ne wastailiwat häntä helewillä malmi-
äänillänsä; hän ymmärsi niiden puheen par-
haimmin kuin ihmisten; eipä hän muuta
kuullutkaan kuin nämät.

Ulköön nyt kukaan luulko Piisan kohta-
loiden poljon eriskummaisia olleen ja että
siksi niitä olemme kertomaan alottaneet. Hä-
nen ulkonainen elämänsä ei ollutkaan pal-
jon erinlaatuinen muista ihmisistä, jotka
asuwat maanseudun yhdenlaisessa hiljaisuus-
desa kaikkina elämänsä päiwinä. Mutta
hän oli yksi niistä, joita kirkon-kellot owat

enemmin kuin muita kutsuneet Jumalan luokse jo elämän murous-kukoistuksessa, ja fikkipä muistakaamme häntä puhuessamme kelloista.

Mitä enemmän ulkonaisen maailman por-
tit suljettiin hänen sielullensa, jotta kaikki
sen tuhannet äänet ja sointumat hänelle
waikeni ja wähitellen tuli tyystiin hiljaisuus-
teen, jotta viimeiseltä ainoasti kellojen ke-
hoittawa sointi alati huudahti hänen kor-
wissansa: tule, tule Jumalasi luokse! —
sitä enemmän kääntyi hänen ajatuksensa ja
halunsa sielun korkiaan siian sisälliseen eloon
Jumalassa, jotta kaikki maallinen elo hä-
nestä tuntui kuten warjo ja uni, mutta Ju-
mala näkyi hänestä olewan korkiampi hy-
wyys, jaloimpi sulous ja ylitse kaikkien pal-
weltawa. Olossansa kotona ihmisten seassa
oli hän hywä ja awulias, hän toimitti kaik-
ki askareet ja työskenteli enempi kuin ku-
kaan, mutta parahin ilonsa ja halunsa ei
kuitenkaan siihen kiintynyt. Hän oli hiljaisen
weden kaltainen, joka kirrkaassa sywyhdes-
sänsä kuwastelee taiwahan aurinkon ja yön
tähdet ja alati powessansa kantaa kuwauk-
sen korkeuden rajattomasta ihannuudesta.

Ja kellojen sointumaa seurasi Piisa kai-
ken elämänsä läpitse, kuten tämä seuraa jo-
kaistaki ihmistä, ehkä moni ei siitä waarin

otakkaan. — Saatanko ymmärtää mikä tuli wähhään kelloon sinä päivänä, kuin sinä kannettiin kastettawaksi, sanoi hänen isänsä kirkonwartia. Koskaan en ole tämän kuulut soiwan semmoisella kirkkahimman hopyanhelewällä äänellä. Olisiko ollut isokello, kylähän olisin tajunut hänen sointinsa, sillä hän on paawilaisista ai'oista; siinä on hopyaa, kuulin isäni muinoin kertowan; wälaja oli sulattanut malmin sekaan pyhän kuwan Ruomista. Siinä kellossa on taikoja, olen monasti sanomakelloja soittaisani hawainnut. Joka kerta kuin joku ahnas eli petturi soitetaan pois elämästä, kuuluu kellosta semmoinen sorina ja wäkeroitsema, kuten haljennut olisi. Mutta soittaako hän jonkun hyvän ihmisen sielulle, katso silloin on "toinen ääni kellossa," silloin soi pi hän niin helewän ihanasti, kuten wirttä eli rukousta, tämän saatat itseki kuulla, koska hän kerran on soittawa sanomakellojasi, rakas lapseni.

Mutta tässähan seison ja lörypöttelen mielettömiäni, lisäsi kirkonwartia naurah taen. Niinkuin joku saattaisi kuullella omia sanomakellojansa.

Eiisa ymmärsi isänsä puheen hänen huuliensa liikunnosta ja wastaisi lempiästä ja hyvästi, kuten hänen tapansa oli: kelloilla.

on fiksi ymmärrystä ja sydäntä, ett'ei isän tarwitse arwella taikoja. Koska joku hyvä sielu rientää maasta pois, niin yhdistyy hän kellojen ääniin ja nousee niiden keralla ylös taiwaasen. Ja silloin huokuu sielu omaa ihannuuttansa äänihin, jotta ne kirrkaana ja helisewänä läpikuultawan sinertävän ilman kautta liitelewät yles Jumalan luokse.

Niin niin, saammepa kuulla lähimpänä helluntaina, koska ensikerran astut Herran ehtoolliselle, lausui kirkonwarta; ja fiksi jäi se.

Tuosta joutui Helluntai. Wartian Wiisa oli nyt kuusitoista wuotias ja piti muiden rippikoululasten kera käymään Herran pöydälle. Sinä päivänä tahtoi kirkonwarta soittaa kauniisti ja samoin tahtoivat myös kellotki. Tämä oli eräs aamu kesän ensimmäisessä lapsuudessa, jolloinka kaikki olennot luonnossa näkyvät nuoriksi ja raittiiksi, kuten kukoistawat lapset. Ja kellot kaikkuivat nyt pyhemmin ja hartaimmin kuin milloinkaan ennen; niin sywinä ja puhtaina tuskin koskaan niitä oli kuultukaan sointuwan, ja kaikki kansa, jotka pitkin tietä tulivat käyden kirkkoon kengät käsissänsä ja wirsi-kirja käärittynä niistinliinaan, jouduttivat kummastuksissa askeliansa ja lausuiwat: Herra Jumala, miten kellot soiwat tänäpä-

nä kauniisti! Ja sisällä kirkossa kaikui
 wirsien weisu, walfoseksi puettu nuoriso lä-
 heni pitkissä riweissä alttaria, jossa seiso-
 wa hurstas ja jalo pappi jakoi heille siu-
 naustansa, ja ne saivat Ristuksen ruumiin
 ja weren hartaudella ja lämpimiä kynneliä
 wuodattaen. Wiimeisenä kaikista käwi kirkon-
 wartian Eiisa; hän oli ainoa joka weisujen
 ääntä ja papin siunauksia ei kuullut, hän
 kuuli wain kellojen sointuman, mutta siinä
 oli hänelle sekä weisu että siunaus. Hän
 luki Jumalan sanan papin huulilta ja ym-
 märsi sen aiwan hywin; warsinpa kiittiki
 hän Jumalaa enemmin kuin kaikki muut,
 ja tämä päivä luettiin sittemmin yhdeksi
 ihanimmista hänen elämänsänsä.

Kaksi ajastakaa senjälkeen oli Eiisa
 morsiana, ja hänen ylkänsä oli luffarin poi-
 ka, joka usein soitti wäähäkelloa wartian
 siwulla Eiisan istnessa ompelunsa kanssa
 toornissa. Soitettakoon nyt wauhdilla ja rie-
 mulla, huusi wartia ja oli niin iloinen, että
 warmaan olisi yhdellä jalalla hyppinyt,
 ellei jo niin wanha olisi ollut. Karta itse-
 äsi, lisäsi hän naapurillensa, joka siinä päi-
 wänä soitti wäähä kelloa, karta itseäsi wain
 ettei sarkatakkisi liewe joutu kellon ja kieten
 wältiin, sillä silloin halkeaa kello ja tottahan
 kuninkatar Uriika Eleonora käännäisiin hau-

dassansa. Hei nytpä pitää soitettamaan! — ja silloin hyppäsi hän koko painonsa kanssa polkimelle, jotta isokello suorastansa kääntyi ylesalasin ja antoi kuulua sointuman, joka lewisi yli wuorien ja laaksojen. Ja piim paum, nyt alkoi soitanto riemulla ja huwituksella ja senjälkeen tuli koko hääjoukko riwiriwiltä kirkkoon, pelimies etunenässä, ja kirkorwartian Eiisa oli puettuna seppeleen ja ruunuun ja kuuli kellojen soinnin, mutta mitäkään muuta eihän kuullutkaan hääpäiwänänsä, ja sittiäki oli hän niin iloissansa.

Niin kului wuosi ohitsen. Silloin kantoi Eiisa ensimmäisen lapsensa kastettawaksi kirkkoon, ja taas soiwat kellot hupaisesti ja riemuten, ja nytkään ei hän muuta kuullut kuin net. Mutta hän näki sitä enemmän, hän näki wähän hymyilewän lapsensa. Ja kellot soiwat aurinkon-waloisena aamuna nuoren äitin riemusta.

Taasen poistui muutamia wuosia; silloin nähtiin Eiisan saattawan esikoistansa tämän warhaiseen hautaansa. Siellä lepäisi tämä piiskuinen niin waljuna ja hiljaisena wiheriäisellä seppelellä walkeisen arkkunsa kannella. Ja tämä nuori äiti itki. Mutta kellot soiwat pilwisen syyspäiwän myrskysä... niiden sointi oli lempia kuin lap-

sukaisen rukous, waan kuitenkin niin surui-
nen kuin pettynyt toivo ja ihana, mutta
kadonnut tulevaisuuden unelma.

Sittemmin meni taas monioita vuosia
ohitsen, ja niin tuli se päivä, jolloinka kir-
konwartian Eeisa johdatti wanhinta tytär-
tänsä Herran pöydälle. Ja taasen soiwat
kellot kuin muinoinki, ja taas oli kesä en-
simäisessä kukoistawassa lapsuundesansa ja
kuunteli tunnettuja ääniä malmin sydämes-
tä. Tämä onnellinen äiti kuuli net sielus-
sansa ja itki ilosta.

Buodet pitkittiwät juoksuansa ja kokoisi
paljon muinaisia hautaansa, jolloinka uusia
ja werewiä tuli yles kiihtuneiden siian.
Kellot antoiwat kuulla sointinsa sekä mur-
heessa että riemussa. Kellonwartian Eeisa
seurasi i'ankaiikkiseen lepoon isänsä, wartian
ja miehensä, sen kokiasti kiiwatun; hän
kätki kirkkomaahan neljä lapsistansa ja mel-
kein kaikki ystäwänsä nuoruutensa ajasta.
Nuori suku kukoisti siian; hän johdatti tyt-
täreensä morsius-istuimelle, hän kantoi kas-
tettawaksi hymyilewät lastenlapsensa. Ja jo-
ka kerralla kuuli hän kellot soiwan, ja joka
kerralla kiitti hän Jumalaa surun ja ilon
edestä sielunsa sywydestä.

Wiimeiseltä joutui muuan joulun, jolloin-
ka kirkonwartian Eeisa oli wanha ja har-

maja, ympäröitynä nuorilta, kuten elämä rakastettu muisto muinaisista päivistä. Silloin ajatteli hän lapsuuttansa, jolloin joulu oli hänelle niin rakas, ja pyysi lapsiansa viemään häntä hewoisella kirkkoon warhain joulu-aamuna. Ja sen tekivät nämät, ehkä ei juuri mieluisesti, pelosta hänen tähtensä, sillä talvi oli kylmä ja taivaan tähdet loistivat säteilevän kirkkaana, lumisena pimiänä joulukuun aamuna.

Koska siis tiukat hupaisesti helisivät ja laitiot kilvasa kiiättivät maantietä myöten ja tultiin kirkkoa lähemmäksi ja kynttilät walaisivat niinkuin päivä vanhan kirkon maalattujen affunien läpitse, silloin kuuli Eisa vielä kerran rakkaat kellonsa soivan. Tämä tuntui hänestä ihanimpana kaikista äänistä maailmassa, ja henkittämänsä huokunassa kylmään talvi-ilmaan nousi hänen kiitollinen huokauksensa Jumalan taiwaisiin. Mutta tultuansa waloisaan kirkkoon, kääntyi hän kummastuneena ja riemuisena lapsiinsa kohden, jotka häntä johdattivat, ja sanoi heille minä kuulen seurakunnan weisun! Ja ne sanoivat keskenänsä: mitähän se merkinnee, että äiti kuulee weisaamisen, jota hän ei ole kuullut sitten kymmeneestä ikänsä wuodesta?

Kuitenkin, koska jumalanpalvelus oli

tau'onnut, hawaitsiwat he, että wanhus oli ristiinlasketuilla käsillä nukkunut pois elämästä ja muuttanut parempaan maailmaan. Silloin lausuiwat lapset taasen keskenänsä: nyt tiedämme miksi äiti kuuli weisun. Koska ijäinen aamuhetki koittaa tämän maallisen yön ylitse, silloin selkenewät wiimeisenä hetkenä hyvien ja wanhurstaiden ajut, jotta ne näkewät ennen ei näkemiansä ja kuulewat minkä moniaina aikoina eiwät ole kuulleetkaan. Sillä ne seisowat jo puoleksi taiwasten rajattomassa kirkkauudessa.

Ja kellot soiwat vielä kerran sanomakellojansa hänelle, joka heitä niin kauwan oli rakastanut, eikä muuta kuullut maailmassa, kuin heitä. Ne soiwat kaikkein ihanimmalla soinnillansa, ne kaikkuiwat talwi ilman läpitse, kuten siunaus ja rukous, ja kaikki kansa kuin siinä ympärillä seisoi kirkonmäellä laskiwat kätensä ristiin ja lausuiwat: Herra Jumala, kuinka sulosta on kunnella kellojen sointia.
